

Jaarplan 2025 Werkgroep Beveiliging Toestellen – Technische Advies Commissie Beveiliging Toestellen (WBT - TAC BT)

Versie: 30-12-2024 Concept

Versie: 24-01-2025 Definitief, na bespreking in Commissie WBT

Inleiding

De beveiliging van zgn. gevaarlijke toestellen vormt een belangrijk onderdeel van de bescherming van het Nederlandse drinkwater. Die toestellen kunnen naar de aard van de erin voorkomende vloeistoffen een risico vormen voor het drinkwater in de installatie waarop ze zijn aangesloten. Voorkomende gevaarlijke toestellen worden daarom beoordeeld; de beoordeling is erop gericht het risico vast te stellen en een daarop gerichte beveiliging voor te schrijven. Bij de uitoefening van hun wettelijke controletaak controleren drinkwaterbedrijven vervolgens of de juiste beveiliging inderdaad aanwezig is.

Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden WBT

De Werkgroep Beveiliging Toestellen (WBT) heeft als taak te zorgen voor een uniforme interpretatie en toepassing van de norm NEN-EN 1717 'Bescherming tegen verontreiniging van drinkwater in waterinstallaties en algemene eisen voor inrichtingen ter voorkoming van verontreiniging door terugstroming' en het waterwerkblad (WB) 3.8 'Beveiliging (gevaarlijke) toestellen'.¹

De WBT richt zich alleen op beveiligingen op toestelniveau, de zogenoemde primaire beveiliging. Ook levert de WBT input voor commentaren van de Nederlandse schaduwcommissie op concept-Europese normen die zijn opgesteld door CEN/ TC 164/ WG 14 'Valves and fitting for buildings and devices to prevent pollution by backflow' (o.a. EN 1717). De WBT volgt alleen het onderdeel devices to prevent pollution by backflow.

De WBT geeft gevraagd en ongevraagd adviezen aan de commissie Werkbladen over terugstroombeveiligingsaspecten. De commissie Werkbladen kan de WBT vragen een standpunt in te nemen over beveiligingsaspecten. WB3.8 is de Nederlandse vertaling van NEN-EN 1717.

Ook publiceert de WBT een jaarplan met geplande activiteiten, beoordelingsrapporten (BR), overzichtslijsten, besluitenlijsten en een jaarrapport met een overzicht van de afgeronde en lopende activiteiten. De documenten worden gepubliceerd op de website www.infodwi.nl.

Een andere taak van de WBT is het beantwoorden van vragen over de minimale beveiligingseenheid van specifieke toestellen. De basis van de uitspraken is WB3.8 en NEN-EN 1717.

De WBT heeft de mogelijkheid om af te wijken van de betreffende tabel in WB3.8, als een risico anders (lager) wordt ingeschat dan uit de beoordeling van WB3.8 zou blijken. In dat geval stelt de WBT een beoordelingsrapport op. Overwegingen voor het opstellen van een beoordelingsrapport met een lagere beveiliging volgens WB3.8 zijn:

- Een toesteleigenconstructie met een fysieke onderbreking (uitvoering als een breektank);
- Er kan slechts een minimale hoeveelheden vloeistof terugstromen.

Samengevat heeft de WBT tot taak:

- Het actueel houden en desgewenst uitbreiden van het 'Overzicht beveiliging gevaarlijke toestellen';
- Het actueel houden van de beoordelingsrapporten gevaarlijke toestellen en het desgewenst opstellen van nieuwe beoordelingsrapporten;
- Het actueel houden van WB3.8;
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren van de commissie Werkbladen over onderwerpen aangaande beveiligen en beveiligingen wanneer deze aan de orde komen in de andere waterwerkbladen.

¹ [https://www.infodwi.nl/voorwaarden,-normen-en-uitwerking/beveiliging-gevaarlijke-toestellen-\(1\)](https://www.infodwi.nl/voorwaarden,-normen-en-uitwerking/beveiliging-gevaarlijke-toestellen-(1))

Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden TAC-BT

De Technische Adviescommissie Beveiliging Toestellen (TAC-BT) heeft als taak het opstellen, beheren en onderhouden van Kiwa certificatieschema's (beoordelingsrichtlijn – BRL) voor terugstroombeveiligingstoestellen². Deze worden bovenstrooms van gevaarlijke apparatuur toegepast om te voorkomen dat (mogelijk) verontreinigd water kan terugstromen in de drinkwaterinstallatie.

Voor BRL-K14011 heeft de TAC-BT de rol van College van Deskundigen^{3,4}.

² <https://www.kiwa.com/nl/nl/service/college-van-deskundigen-waterketen/>

³ <https://www.kiwa.com/49cdc8/globalassets/dam/kiwa-netherlands/downloads/cwk-en-tacs-samenstelling-versie-juni-2020---concept.pdf>

⁴ <https://www.kiwa.com/49f24e/globalassets/netherlands/algemene-voorwaarden-en-reglementen/kiwa-reglement-voor-het-algemeen-beleidscollege-etc-2014-ned.pdf>

De TAC-BT beheert onderstaande Kiwa beoordelingsrichtlijnen⁵

Titel	Beoordelingsrichtlijn	Ingangsdatum	Herzien voor *
Beluchters, familie D, type A, B en C	BRL-K628		
Keerkleppen tegen verontreiniging, familie E, type A, B, C en D	BRL-K629	01-02-2012	01-02-2017
Inlaatcombinaties voor gesloten warmwatertoestellen en drukontlastkleppen voor water	BRL-K630	01-12-2018	01-12-2023
Controleerbare terugstroombeveiligingstoestellen, met gereduceerde drukzone familie B – type A	BRL-K646	01-12-2018	01-12-2023
Niet controleerbare terugstroombeveiligingstoestellen, met verschillende drukgebieden – familie C, type A	BRL-K648	01-12-2018	01-12-2023
Waterleidingtechnische veiligheidsaspecten	BRL-K14011	27-06-2019	27-06-2024
Terugstroombeveiligingen Familie A, Type A, B, C, D, F en G conform NEN-EN 1717, in combinatie met een, niet voor drinkwateropslag bestemde, voorraadbak	BRL-K14030	28-04-2014	28-04-2019
Controle van terugstroom beveiligingen. (noot: alleen voor het opstellen en onderhouden van de technisch inhoudelijke kwaliteitsaspecten in de BRL)	BRL-K14033	25-08-2021 Op KIWA website status ontwerp – concept 31-08-2021 ter kritiek gepubliceerd	

* De WBT/TAC-BT neemt een standpunt in (verlening met 5 jaar, herzien of intrekken)

⁵ https://www.praktijkcodesdrinkwater.nl/commissie/technische_adviescommissies/commissie-beveiligingstoestellen/

In BRL-K14011 is de procedure beschreven hoe de vereiste terugstroombeveiliging te bepalen in de aansluiting van een gevaarlijk toestel:⁶

1. Het College van Deskundigen stelt het verontreinigingsrisico voor gevaarlijke toestellen vast op basis van de resultaten van een analyse, uitgevoerd volgens de methode beschreven in Bijlage C van NEN-EN 1717;
2. Vervolgens stelt het College van Deskundigen met behulp van de vloeistofklassentabel uit Waterwerkblad WB 3.8, de aard van de verontreiniging van de vloeistof in het gevaarlijke toestel vast en vervolgens, op basis van de mogelijke contactsituatie, welke Familie/Type terugstroombeveiliging minimaal vereist is om het verontreinigingsrisico te elimineren;
3. De door het College van Deskundigen uitgevoerde analyse en het daarop gebaseerde besluit over het minimumniveau van de toe te passen terugstroombeveiliging voor het gevaarlijk toestel wordt vastgelegd in een soortgroep-beoordelingsrapport (gepubliceerd op www.infodwi.nl);
4. Tijdens het toelatingsonderzoek stelt Kiwa vast:
 - dat de uitvoering van het water technisch deel van een gevaarlijk toestel overeenkomt met de specificaties (principe-schets) in het betreffende soortgroep-beoordelingsrapport;
 - dat de aansluiting op de drink- en/of warm tapwaterinstallatie van het gevaarlijk toestel is voorzien van een terugstroombeveiliging van ten minste het niveau dat wordt voorgeschreven door het College;
 - dat de toegepaste terugstroombeveiliging op juiste wijze conform de instructies van de leverancier is geïnstalleerd;
 - dat eventuele benodigde installatie- en onderhoudsvoorschriften (zie ook Waterwerkblad WB 1.4 G) met betrekking tot de toegepaste terugstroombeveiliging en het hygiënisch in gebruik nemen in de Nederlandse taal beschikbaar zijn.
5. Terugstroombeveiligingstoestellen, opgenomen in een Kiwa-productcertificaat, die zijn voorzien van geschikte randapparatuur, behoeven geen nadere controle op functie;
6. Terugstroombeveiligingen die deel uitmaken van de toestel-eigen constructie van een leverancier, mogen worden toegepast mits het College van Deskundigen de toepassing toestaat en de door Kiwa te hanteren controleaspecten en -methoden heeft gespecificeerd.

Ook is in BRL-K14011 beschreven dat de certificatie-instelling (Kiwa) rapporteert aan het College van Deskundigen (TAC-BT).⁶

In deze rapportage komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Mutaties in aantal certificaten (nieuw/vervallen);
- Aantal uitgevoerde controles in relatie tot de vastgestelde frequentie;
- Resultaten van de controles;
- Opgelegde maatregelen bij tekortkomingen;
- Ontvangen klachten van derden over gecertificeerde producten

⁶ <https://www.kiwa.com/4a1a0f/globalassets/dam/kiwa-netherlands/downloads/brl-k14011---gevaarlijke-toestellen---20190627-2.pdf>

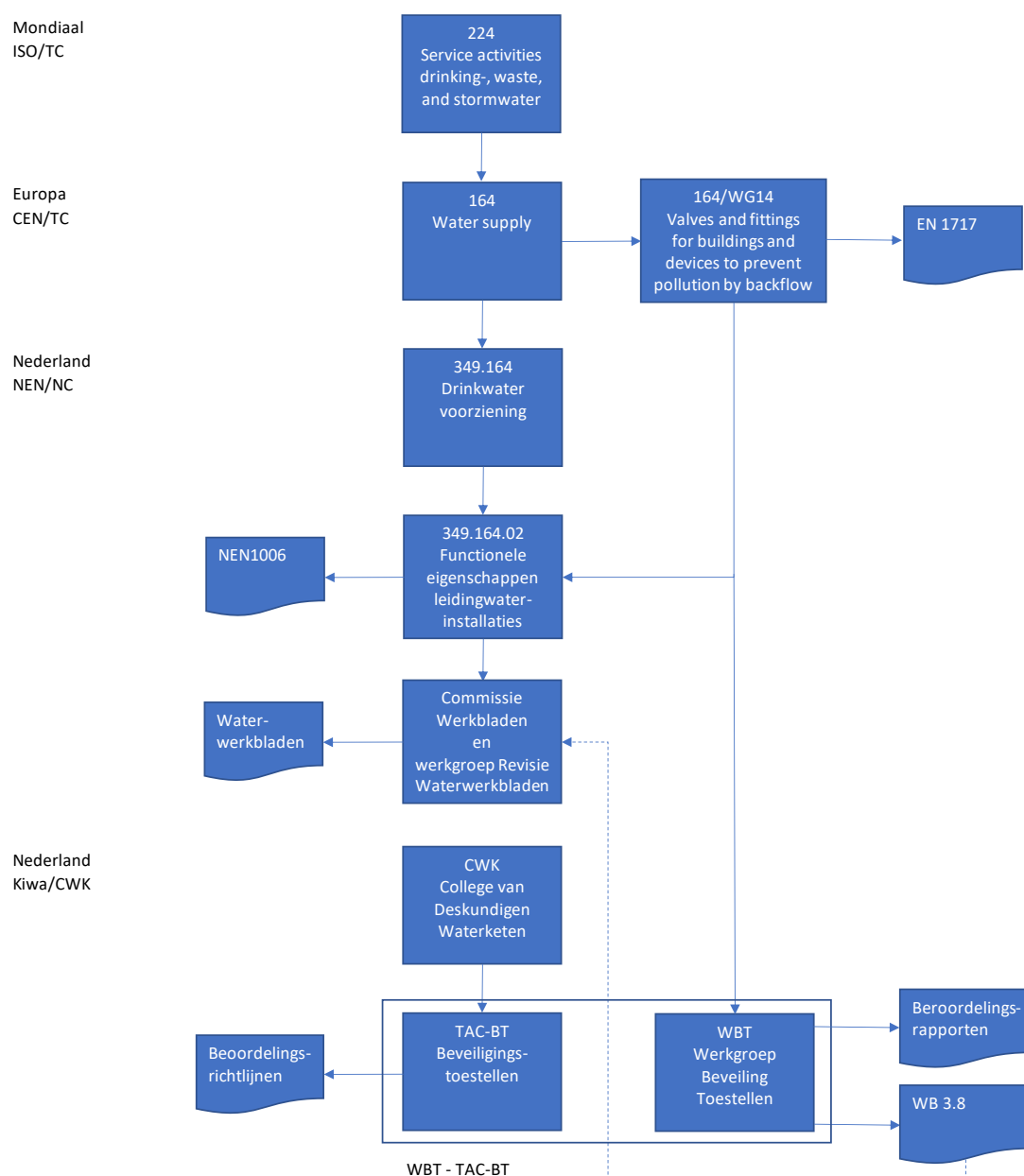
Positionering WBT en TAC-BT

De WBT is de door Vewin ingestelde Nederlandse schaduwcommissie die de Europese norm EN 1717 volgt via CEN/TC164 WG14 (Valves and fittings for buildings and devices to prevent pollution by backflow). Om deze norm in Europees verband te volgen dient er een verbinding te zijn met de Nederlandse NEN.

De TAC-BT valt onder het Kiwa College van Deskundigen Waterketen (CWK). Het CWK is binnen Kiwa verantwoordelijk voor de schouwing en aansturing van certificatie van producten en processen binnen de waterketen: drinkwatervoorziening, riolering en afvalwaterzuivering. Van oudsher ligt de nadruk daarbij op de drinkwatervoorziening. Alle partijen met belangen binnen de waterketen zijn in het CWK vertegenwoordigd.

Onder het CWK ressorteert een groot aantal Technische Adviescommissies (zo ook de TAC-BT) die ieder voor hun eigen scope beoordelingsrichtlijnen opstellen en actueel houden. Vaststelling van een BRL vindt plaats in het CWK.

Het secretariaat van de WBT wordt gefinancierd door Vewin. De TAC-BT wordt gefinancierd door Kiwa.

Figuur 1: (Internationale) positionering (organigram) en producten WBT/TAC-BT

Samenstelling WBT/TAC-BT 2025

De WBT/TAC-BT is samengesteld uit vertegenwoordigers vanuit verschillende branches, zoals leveranciers van beveiligingstoestellen, installateurs en de drinkwaterbedrijven. Het secretariaat wordt verzorgd door Kiwa.

Naam	Bedrijf	Belanghebbende	Rol
R. Langen	Evides NV	VEWIN	Voorzitter
W. Buijs	Brabant Water NV	VEWIN	Vicevoorzitter
P. van Gelswijk	Kiwa BV	Kiwa	Secretaris
J. Tusveld	Oasen NV	VEWIN	Lid
J. Hornung	NV PWN Waterleidingbedrijf Noord Holland	VEWIN	Lid
B. Verheijen	NV WML Waterleidingmaatschappij Limburg	VEWIN	Lid
E. van der Blom	Techniek Nederland	Techniek NL	Lid
O. Kuipers	KDWS Nederland NV	Techniek NL	Lid
M. Bakker	Watts	Producent	Lid
Vacant	Vacant	Producent	Lid
Vacant	Vacant	Waterbedrijf/VEWIN	Lid

Leden van de WBT/TAC-BT hebben zitting in:

- CEN/TC164 WG14;
- commissie Werkbladen;
- NEN Normsubcommissie 394 164 02 (Functionele eisen aan leidingwaterinstallaties – NEN1006);
- NEN Normcommissie 394 164 (Drinkwatervoorziening);
- CCA (Coördinatiecommissie Collectieve Activiteiten – Vewin).

Werving en selectie van potentiële nieuwe leden van WBT/TAC-BT wordt door de werkgroep zelf gedaan. Potentiële kandidaten worden voorgedragen aan Kiwa.

Potentiële leden vanuit de drinkwatersector worden voorgedragen door het Platform Controle en Handhaving (PCH) en de Coördinatiecommissie Collectieve Activiteiten (CCA) van Vewin.

Vergaderstructuur

De WBT/TAC-BT vergadert 5 a 6x per jaar. De helft van de vergaderingen vindt online plaats. Fysieke vergaderingen vinden plaats bij Kiwa Nieuwegein of Apeldoorn.

Activiteiten 2025

- (Periodieke) Revisie Beroedelingsrapporten (✍ onder handen)
BR worden herzien volgens de nieuwe lay-out met [tekst](#) en [tekenconventies](#). Indien mogelijk worden BR geclusterd en/of geactualiseerd. Actualisering betekent geen inhoudelijke heroverweging tenzij de context veranderd is.
 - In de vergadering wordt bepaald welke BR als eerste gereviseerd worden.
In behandeling:
 - BR Biertapinstallatie (Biertapinstallatie met biertank, reinigingsinstallatie en Biertapinstallatie met fusten, reinigingsinstallatie; van 2 naar 1 BR).
(✍ onder handen, Verheijen)
 - BR Toiletten – Toilet – Toilet voorzieningen (Closetpot, Closetpot met Indisch spuitje, Closetpot met geïntegreerd spoel en vermaalsysteem, Handsproeier voor toilet en bidet, Hurktoilet, Stadstoilet, Toiletbrilreiniger; van 7 naar 1 BR).
(✍ onder handen, Hörnung)
 - BR Waterbehandeling (Demineralisatie installatie met doseerpompen, Demineralisatie installatie met ejecteur, Ionenwisselaar automatisch regenererend, Ionenwisselaar met verwisselbaar patroon (niet regenererend), Omgekeerde osmose met recirculatie, Omgekeerde osmose uittapsysteem, Omgekeerde osmose met recirculatie en met chemicaliën dosering; van 7 naar 3 BR).
(✍ onder handen, Tusveld)

- Communicatie
 - Ter kritiek gepubliceerd:
 - Beoordelingsrapport: er zijn per 30-12-2024 geen BR ter kritiek gepubliceerd.
- Actualisering [Overzicht beveiliging gevaarlijke toestellen](#); > WBT 24-43 26-9-2024 (📄 onder handen – continue activiteit, van Gelswijck).
 - Controle hyperlinks en verwijzingen naar actuele documenten en besluiten.
 - Let op naamgeving (uniformeren, clusteren)
- Revisie EN1717
 - Na vaststelling EN1717 herzien:
 - WB3.8 (📄 onder handen, Buijs, Van Gelswijck, Langen)
 - alle andere WB m.b.t. beveiligingstoestellen
 - alle documenten/besluiten (👉 nog te starten)
- TAC-BT
 - Rapportage BRL-K14011

Kiwa rapporteert conform BRL-K14011 aan het College van Deskundigen (TAC-BT). In rapportage over 2023 werd detail en duiding gemist. Voor de rapportage over 2024 wordt meer aandacht voor detail en duiding gevraagd. In deze rapportage komen de volgende onderwerpen aan de orde:

 - Mutaties in aantal certificaten (nieuw/vervallen);
 - Aantal uitgevoerde controles in relatie tot de vastgestelde frequentie;
 - Resultaten van de controles;
 - Opgelegde maatregelen bij tekortkomingen;
 - Ontvangen klachten van derden over gecertificeerde producten
 - Herziening BRL

Met Kiwa/CWK is overleg over status van en/of noodzaak tot revisie van de BRL's:

▪ BRL-K629;	gepubliceerd 01-12-2018 herzien voor 01-12-2023
▪ BRL-K630, BRL-K646, BRL-K648;	gepubliceerd 01-12-2018 herzien voor 01-12-2023
▪ BRL-K14030;	gepubliceerd 28-04-2014 herzien voor 28-04-2019
▪ BRL-K14011;	gepubliceerd 27-06-2019 herzien voor 27-06-2024 (TAC-BT is CvD voor deze BRL)
▪ BRL-K14033;	vanaf 25-08-2021 status concept 31-08-2021 ter kritiek gepubliceerd

📄 onder handen, plan van aanpak opgesteld

Plan van aanpak

- De BRL's met ongewijzigde technische product normen

Van de BRL's waarvoor geen nieuwe technische productnormen zijn gepubliceerd is het voorstel van Kiwa om de BRL's ongewijzigd voor een periode van 5 jaar vast te stellen.

 - BRL-K629 (Keerkleppen Fam E - Type A, B, C, D)
 - BRL-K648 (Niet controleerbare Terugstroombeveiligingen Fam. C - Type A)
- De BRL's met gewijzigde technische product normen

Van de BRL's met een gewijzigde technische productnormen moet een GAP analyse gemaakt worden. Deze omvat het vaststellen van de verschillen tussen de oude en de nieuwe productnorm en of dit invloed heeft op de uitgegeven certificaten voor de respectieve BRL's.

 - BRL-K630 (Inlaatcombinaties)
 - BRL-K646 (Controleerbare Terugstroombeveiligingen Fam. B - Type A)
 - BRL-K14011 (Waterleidingtechnische veiligheidsaspecten)
 - BRL-K14030 Terugstroombeveiligingen Fam. A – Type A, B, C, D, F, G)

- BRL-K14033 (Controle van Terugstroombeveiligingen)

Hiervoor stelt Kiwa de volgende planning voor:

Gereed per:

Kwartaal 1 2025

- BRL-K629 (Keerleppe Fam. E - Type A, B, C, D) (👉 onder handen, Van der Blom)
- BRL-K648 (Niet controleerbare Terugstroombeveiligingen Fam. C - Type A) (👉 onder handen, Kuipers)
- BRL-K628 (Beluchters, familie D, type A, B en C) (👉 onder handen, Van Gelswijk)

Augustus 2025

- BRL-K630 (Inlaatcombinaties) (👉 nog te starten)
- BRL-K646 (Controleerbare Terugstroombeveiligingen Fam. B - Type A) (👉 nog te starten)
- BRL-K14011 (Waterleidingtechnische veiligheidsaspecten) (👉 nog te starten)

Nader te bepalen (👉 nog te starten)

- BRL-K14030 (Terugstroombeveiligingen. Fam. A, Type A, B, C, D, F en G)
- BRL-K14033 (De controle van terugstroombeveiliging)

Afgeronde activiteiten

- Communicatie
- (Periodieke) Revisie Beoordelingsrapporten (✓ gereed en gepubliceerd)

Uitstel naar jaarplan 2026

Vooralsnog geen uitstel naar 2026 van voorgenomen actiepunten.

Legenda

- 👉 onder handen
- ✓ gereed en gepubliceerd
- ✗ ingetrokken of geparkeerd
- 👉 nog te starten

Referenties

<https://www.infodwi.nl/>

<https://www.kiwa.com/nl/nl/>

https://www.praktijkcodesdrinkwater.nl/commissie/technische_adviescommissies/commissie-beveiligingstoestellen

<https://www.praktijkcodesdrinkwater.nl/opbrengst/uitwerking-nen-1006-in-waterwerkbladen/>

WBT 22-10 WBT en CBT v4 concept; 7-1-2022

WBT 22-14 Stakeholderanalyse WBT v4 definitief; 1-3-2022

Bijlage I Clustering Beoordelingsrapporten

Status per 30-12-2024 zoals gepubliceerd op www.infodwi.nl onder [beoordelingsrapporten](#) [gevaarlijke toestellen](#).

Beoordelingsrapport	Vervallen beoordelingsrapport
✓ Autowasinstallatie	✗ Autowasinstallatie met recirculatie
	✗ Autowasinstallatie zonder recirculatie
✓ Bakkersoven/rijskast	✗ Bakkersoven met bevochtiging
	✗ Bakkersoven met bevochtiging en reiniging
✗ Biertapinstallatie	✗ ✗ Biertapinstallatie met biertank, reinigingsinstallatie
	✗ ✗ Biertapinstallatie met fusten, reinigingsinstallatie
✓ Melkrobot	✗ Melkrobot-onderdelen
✓ Stalapparatuur melkvee	✗ Melkkoeltank reinigingsinstallatie
✓ Stoomoven	✗ Voedselbereider met bovenliggende sproeibuis
	✗ Voedselbereider met onderliggende sproeibuis
✓ Tandarts- en mondzorgunit Behandelstoel	✗ Tandartsunit met desinfectie en afzuiging
	✗ Tandartsunit met desinfectie
	✗ Tandartsunit
✓ Tandarts- en mondzorgunit Spittoon	✗ Tandartsunit spittoon
✗ Toilet – Toilet voorzieningen	✗ ✗ Closetpot
	✗ ✗ Closetpot met Indisch spuitje
	✗ ✗ Closetpot met geïntegreerd spoel en vermaalsysteem
	✗ ✗ Handsproeier voor toilet en bidet
	✗ ✗ Hurktoilet
	✗ ✗ Stadstoilet
	✗ ✗ Toiletbrilreiniger
✗ Waterbehandeling - Demineralisatie	✗ ✗ Demineralisatie installatie met doseerpompen
	✗ ✗ Demineralisatie installatie met ejecteur
✗ Waterbehandeling - Ionenwisselaar	✗ ✗ Ionenwisselaar automatisch regenererend
	✗ ✗ Ionenwisselaar met verwisselbaar patroon (niet regenererend)
✗ Waterbehandeling – Omgekeerde osmose	✗ ✗ Omgekeerde osmose met recirculatie
	✗ ✗ Omgekeerde osmose uittapsysteem
	✗ ✗ Omgekeerde osmose met recirculatie en met chemicaliën dosering